

AVAILABLE IN YOUR LOCAL
JUDAICA BOOKSTORE!

פרק א' דאבות

תורה תבלין

שבת קודש פרשת מטות
Shabbos Parshas Matos
July 23, 2011 - כ"א תמוז תשע"א

טיב התבלין

הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינובין שליט"א
ראש ישיבת שערי השמים בירושלים עיה"ק
(ג) - זהירות בדיבורי האדם

וכאן המקום לעורר ג"כ על הזהירות מלהרבות בדברים בטלים ובפספטי הבל. איתא בספ"ק שכל אדם ניתן לו מן השמים סכום קצוב לדיבורים וכאשר סיים לצל את הכל הרי נגמר חייו ונחזיר את נשמתו למי שנתנה לו, אם יתבונן האדם קצת בכך הרי ודאי שלא ישאר לו שום טעם בכל פספטי הבליו, כי מה בצע לו בכל השיחות הללו אם לו יעלה לו אחר"כ בחייו, כמה חסר וזהו מוכן האדם להוציל מכיסו ממה שיש לו וגם ממה שאין לו ובלבד שיזהר להלחיק את חייו ואפי' חיי שעה, וא"כ מי הוא הטיפש שיהא מוכן למסור חלק נכבד מחייו בשביל דיבורי הבל וסרק.

ומידה טובה מרובה שכל רגע שזוכה האדם להוציא מפיו דיבורים קדושים הרי הוא קונה לעצמו קנין נצחי, ורצה הקב"ה לזכות את ישראל ונתן להם תורתו כדי שיוכלו להגות בה בכל עת ובכל שעה, ואשרינו מה טוב חלקינו, שאם קשה עכשיו להתייגע בהבנת הגמ' הרי יוכל ללמוד חומש רש"י, עין יעקב, או אפ"ל אמירת תהילים וכו', ובלבד שתאן את חיו לריק. ואשרי האיש אשר ישכיל לקחת את חכ הדיבור שניאן ב"ה משמים וישמש עימו כמאמצי קשר ולעודד את ילדו החביבים של הקב"ה, ליתן להם את הכח להמשיך ולהתמיד בעבודתם שיוכלו לעלות בסולם העולה בית א-ל.

מאת הרב שלום פערל שליט"א
מגיד מישרים בק"ק בית שמש

וְגַר (א-ד) – מספר האנשים שנשלחו למלחמת מדין
 כן לא היה 'לכל מטות ישראל' רבי של כלום, דהא לא מרבינן כלל, דאם מוסיפין שבט לוי, צריכין אנו להוציא שבטי אפרים ומנשה, שיהיו שבט אחד'. ולכן חולק על דברי המורח'י, וס'ל דאכן נשלחו י"ג אלף, ובכך 'לכל מטות ישראל' היו רביבו מעליא, ואם שרואה עצמו כר עומד, כיצד יסתדרו דבריו עם דברי הכתוב 'שנים עשר אלף' (שם ל"א ה').

ומיישב, "ומה שכת' וימסרו מאלפי ישראל שנים עשר אלף, היינו אותם י"ב אלף שילכו לצבא למלחמה, אבל האלף משבט לוי לא היו חלוצי צבא, אלא עם הארון היו, ולא היו צריכים שיישלחו למדין, אלא משום גזרת הכתוב, שיצאו אנשים מכל מטות ישראל לתת נקמת ישראל במדין. א"נ, משום זכותם גם כן, שאלו האלפים כולם צדיקים וכשרים היו, ולפיכך צוה שילכו גם כן במ שבט לוי, כדי שתצטרף אליהם גם זכותם הגדולה של שבט לוי, וינצחו במלחמה. וכן משמעותו הקרא, 'אלף אלף למה שטות ישראל', כל שבת לוי תשלחו, אבל שנים עשר אלף חלוצי צבא היו, כדכתיב, 'שנים עשר אלף חלוצי צבא'. היינו, שהם שנשלחו י"ג אלף למדין, מ"מ נאמר 'שנים עשר אלף' כנגד חלוצי הצבא בלבד. (וע' **ברע"ב מברטנורא**)

בראתי יצר הרע
ובראתי לו

לעילוי נשמת ר' אברהם
(Monsey, NY)
הדלקת נרות לשבת - 8:05 *
זמן קריאת שמע/מ"א - 8:44
זמן קריאת שמע/הגרי"א - 9:20
סוף זמן תפילה / הגר"א - 10:34
שקיעת החמה ליום השבת - 8:22
מוצש"ק צאד"כ/ מעריב - 9:12
צאד"כ/ לששת רביעי תם - 9:34

* **פֶּלֶג הַמִּנְחָה** – 6:50 (מי שמדלִיק מוקדם אין לאחר מזמן עצם קבלת השבת [משיאמר "בואי כלה"])

רעיונות ופירושים לעורר את האדם לעבודת השי"ת והתחזקות באמונה ובטחון מאת

איש איש כי יד נדד לה... לא יחל דברו ככל זה

לְיֵצֵאת בספה"ק **קדושת לוי** ש"מי שנהרג על דיבורו שלא לחללו הרי הוא זוכה שיהיה צדיק גוזר והקב"ה מקיים שכל מה שיצא מפיו יתקיים." וביותר צריך לזהר בדיבורו שלא יגרום איזה חלישות הדעת או עגמת נפש לשום בריה שבעולם, וכ"ש שלא יפגע בו בעקיצת דיבורו, ודבר זה חמור הוא ביותר, הרבה אנשים נכשלו בזה ואינם שמים על לבם כי הם משחקים בחמורות שבתמורות, חושבים הם לעצמם שבסך הכל עשו איזה בדיחה וכולם צחקו ובכך נגמר כל הסיפור, בעוד שהחבר ההוא שנפגע מדיבורו מרגיש פצע עמוק בנפשו שלפעמים לא יתרפא אפילו לאחר שנים ארוכות, כפי שרבים יכולים להעיד על עצמם שעדיין לבם שותת דם מפגיעה מסויימת שהיה מנת חלקם מפני שנים רבות, בעוד שזה המבייש חבר הספיק לשכוח קעבור כמה דקות. לא לחינם רגל בפי העולם לומר שפגיעה בדיבור קשה יותר מסטירה, כי פוגע על עמקי הנפש ממש. ואכן בימים אלו שאנו מתאבלים בו על חורבן בית מקדשניו שחרב בעוון שגזת חינוך, הרי עכשיו הוא הזמן להתעורר בתנין בדברים האלו שגרמו את חורבן הבית והם המעכבים את גאולתינו, ומעשה דקמצא ובר קמצא יוכיח עד כמה חמור עוון זה של פגיעה בכבוד הזולת.

לקחי חיים ודברי התעוררות
נסדרו עפ"י פרשיות השבוע

אלף למטה אלף למטה לכל מטות ישראל תשלחו לצב
פרש"י "לרבות שבט לוי". ומבאר **המורח"י**, "דאם לא כן 'לכל מטות ישראל' למה לי, הרי כבר נאמר 'אלף למטה אלף למטה', שפירשו אלף לכל מטה ומטה וכו'. ולא ידעתי מדוע לא יצא משבטי אפרים ומנשה רק אלף, (שהרי אם יצאו מהם שני אלפים, סכום הכולל של היוצאים למלחמה היה צריך להיות שלשה עשר אלף), והלא מאלף למטה משמע אלף לכל מטה ומטה, ואפרים ומנשה שני מטות הם לכל דבר, שהרי במרגלים, מפני שנכתב בהם 'איש אחד איש אחד למטה אבותיו תשלחו', שפירשו, מכל מטה ומטה, שלחו אפרים ומנשה שני אנשים. ושםא יש לומר, שאפרים ומנשה לא נקראו שבטים רק לנחלת הארץ בלבד, ולכן במרגלים, שהיו בעבור נחלת הארץ, נחשבו כשני מטות, ופה שלא היו רק לנקמת ה' בלבד, וכמו שהנמר 'לשון נקמה ה' במדיל' (ש"ל ג'), אינם נקראים אלף שבט אחד". והיינו שתחת הכולל של היוצאים למלחמה היה רק שנים עשר אלף, הגם שנשלחו גם אלף משבט לוי, כיון שמאפרים ומנשה יצאו רק אלף ולא אלפיים.

והקשה המהר"ל (בספרו גור אריה) על דבריו, "ופירוש טעות הוא, דאם

“To that I will answer, ‘I am not a *Rebbe*. And I can prove it. When people called me ‘*Rebbe*’ I did not respond!”
נמשל: A Jew must be honest with himself and with *Hashem*.
 The *posuk* does not say to be “*clean*” - free of sin and other

A SERIES IN HALACHA
LIVING A “TORAH” DAY

Laws and Customs that Merit a Good Parnassa (15)

Reciting Birchas Hamazon Properly After a Meal. One of the most famous, and often-quoted merits for a good *parnassa* is the inspiring words of the **Chinuch** in *Parshas Ekev* (1):

***“I have a tradition from my teachers, that whoever is careful to fulfill the mitzvah of Birchas Hamazon properly, will always have his ‘mezonos’ (literally his food that he needs to live, and this presumably refers to basic parnassa needs as we find in the expression ‘מזונתו משתת’)** provided to him in an honorable manner.”*

This Chinuch is quoted in the **Mishna Berura** (2) and in many other sources. Similarly, the **Seder Hayom** (section on *bentching*) says that *Birchas Hamazon* truly “brings blessings to him (the blesser) and to his whole family.”

Ways to Upgrade One's Bentsching. Our goal is to elevate our *bentsching* so that it is said “in its proper manner.” There are many documented suggestions for us achieve this:

1) One should not say it by heart but rather read it from a printed text. This helps one to concentrate better. The **Pele Yoetz (Parnassa)** makes a powerful statement: *“One should concentrate fully on each letter and each word - a person's parnassa depends on this!”*

2) Not to say it quietly but rather in an audible voice (3). Hearing

הוא היזה אומר...

R' Tzvi Hirsch of Voidsav ZT"l would say:

“The *Torah* commands us: ‘לֹא יִחַל דְּבָרוֹ כֹּל הַיּוֹצֵא מִפִּי יַעֲשֶׂה’ - One shall not break his word and everything that a person utters he shall fulfill. What is the purpose of this seemingly redundant statement? It is to teach us that the fulfillment of a vow must be done in the same enthusiastic manner in which the vow was made. When a person makes a vow, he is usually excited and filled with emotion. On the other hand, when it comes time to follow through, often one is filled with reluctance. A person must be excited to keep his word just as he was when he said the word.”

R' Chaim Aryeh Leib of Yadwavna ZT"l (Shaar Bas Rabim)

“*Moshe Rabbeinu* was unhappy with the request of *Bnei Gad* and *Bnei Reuven* who wanted to stay in the land east of the Jordan river. ‘*Shall your brothers go out to battle while you settle here?*’ he told them. What Moshe was saying was that even though Jewish people may be dispersed all over the world, we are emotionally connected, and when a Jew experiences misfortune, Jews all over the world feel compassion. Therefore, Moshe asked the tribes of Reuven and Gad, ‘How can you sit here calmly and enjoy your land when you know that your fellow Jews are engaged in battle?’”

A Wise Man would say:

“There is not enough darkness in the world to put out the light of one small candle.” (לעי"נ יהודה בן נחמן ע"ה הי"ד)

THIS ISSUE SPONSORED WITH GREAT THANKS AND PRAISE TO HAKADOSH BORUCH HU FOR GIVING ME A REFUAH SHLEIMA FROM MY MOTORCYCLE ACCIDENT. RICHARD (YOSEF) STONE
TORAH TAVLIN IS AVAILABLE FREE OF CHARGE! TO SPONSOR/DEDICATE AN ISSUE, RECEIVE BY MAIL FOR YOUR SHUL OR HAVE IT E-MAILED TO YOU DIRECTLY, PLEASE CALL 845-821-6200 OR SEND AN E-MAIL TO: TORAHTAVLIN@YAHOO.COM.

undesirable traits, but rather be clean before *Hashem* and before *Klal Yisroel*. This means that a person must recognize that even if he is respected and adulated in the eyes of others, he must also achieve this status in the eyes of the Almighty.

מאת מנ"ה ברוך הירשפלד שליט"א
רב דקהל אהבת ישראל, קליבלנד הייטס

one's words also helps his concentration.

3) One should articulate his words clearly, letting each word and every letter that he recites open up the heavenly pipelines that correspond to that word.

4) It should be said in a spirit of happiness and gratitude. One should be happy and thank *Hashem* for the food and drink that he consumes, for the taste and color of the food, for one's mouth, lips and teeth with which he chews, for his stomach to digest food, for the blood that distributes it, for his utensils with which he prepares and eats, etc. Additionally, one must be happy that he is able to fulfill this *mitzvah*. **R' Chaim Vital ZT"l (Shaar Hamitzvos - Ekev)** quotes the **Arizal** that if one *bentches* with happiness and a good eye (i.e. a grateful attitude), *Hashem* will shower him with happiness and a good eye.

5) To dress appropriately, like he does when he davens *Shachris*, *Mincha* and *Maariv* (**Mishna Berura** (4))

6) Not to occupy oneself with anything else while *bentching*. This is mentioned in two places in **Shulchan Aruch** (5) in order to underscore its importance. One should certainly not be driving a car while he *bentches*.

7) To learn all the laws of *bentching* - אורח חיים קפא-רא - with intent to fulfill them properly.

(1) מצוה תל (2) קפה: א (3) בית יוסף או"ח
קפה (4) קפג:א (5) בסוף קפג, קצא

קפה (4) קפג:א (5) בסוף קפג, קצא

... and tsunamis, we remain unmoved. After the death of three *Gedolei Olam* in a ... , after the tragic and horrific death of Leiby Kletzky Hy" d - we are shaken to the ... do something! Leiby united the Jewish people - let us remain undivided.